

Oslo, 1. september 2022

Landbruks- og matminister Sandra Borch, Postboks 8007 Dep, 0030 Oslo

Vedtak om tidlig nedsanking må settes til side

Norges Bondelag, Norsk Sau og Geit og Norsk Bonde- og Småbrukarlag viser til at Mattilsynet, 21.08.2022, sendte pålegg om tidlig nedsanking av sau fra utmarksbeite til ti sauebønder i Raubeinsetra Saubeitelag og Skjækra Sambeitelag. Mattilsynets vedtak innebærer at alle de om lag 1500 sauene som er sendt på beite i et område i Snåsa og Steinkjer kommuner i Trøndelag må være sanket innen midnatt natt til 5. september. Beiteområdet er beiteprioritert og ligger sør for bjørnesona i Trøndelag.

Samtidig har Statsforvalteren i Trøndelag forlenget skadefellingstillatelsen på to bjørner i deler av Snåsa og Steinkjer kommuner fram til 5. september. I Mattilsynets vedtak går det fram at pålegget om tidlig nedsanking oppheves dersom bjørnene blir felt.

Våre organisasjoner reagerer på vedtaket og mener Mattilsynet i dette tilfellet bruket virkemidlet «tidlig nedsanking» på en feil måte. Vi er enig i at dyrevelferden skal tillegges stor vekt når husdyr beiter i utmark, men slik situasjonen i de to beitelagene framstår er ikke skadene alarmerende store.

Det er funnet og dokumentert 36 sauer drept av bjørn fram til 31. august innenfor hvert av de to beitelagene, se tabell nedenfor. Av totalt 1525 sauer og lam sluppet utgjør tapet foreløpig 4,72 %. Tapene er i sommer betydelig lavere enn på samme tid i 2021.

Kadaver funn pr. 31/08-22	Total sluppet	Sau sluppet	Lam sluppet	Kadaver funn	% tatt av Bjørn
Raubeinsetera saubeitelag	533	218	363	36	6,75
Sjækra sambeitelag	992	373	619	36	3,63
Begge beitelag	1525	591	982	72	4,72

Det er et viktig poeng at det i denne beitesesongen har vært stor trafikk av skadefellingsjegere i beiteområdet og mange av kadavrene er oppdaget i forbindelse med skadefellingsjakta. Beitebrukerne mener derfor oppdagelsesprosenten av døde sauer i beiteområdet har vært større denne sommeren.

Beitebrukerne i de to beitelagene har planlagt å sanke sauene til 15. september. Da rekker de å bli ferdig med andreslåttene og størsteparten av sauene er nede når småviltjakta starter 10. september. Mattilsynets pålegg om nedsanking innen 5. september skaper utfordringer med å finne beite til sauene samtidig som andreslåttene skal i hus. Det kan også være utfordringer med å få tak i nok folk til å sanke sauene en uke før planlagt sanking.

Gitt de begrensede rovdyrskadene som er registrert så langt og at den pålagte sankedatoen 5. september kun er en uke tidligere enn det beitebrukerne selv har planlagt i drifta, mener vi vedtaket er unødvendig og feilslått. Med begrunnelse i dette ber vi landbruksministeren om å sette Mattilsynets vedtak om tidlig nedsanking til side.

Med hilsen

Bjørn Gimming
Norges Bondelag

Ronald Slemmen
Norsk Sau og Geit

Kjersti Hoff
Norsk Bonde og Småbrukarlag

Kopi:

- Mattilsynet, Postboks 383, 2381 Brumunddal
- Klima- og miljøminister Espen Barth Eide, Postboks 8013 Dep, 0030 Oslo